

Perceptie

Wat is het?

We hebben het over waarneming als we het over perceptie hebben. Om dingen waar te kunnen nemen hebben we onze zintuigen nodig. Via de zintuigen komt informatie bij ons binnen. Deze informatie wordt door ons brein verwerkt. We spreken van zintuiglijke informatieverwerking. Dit wordt ook wel prikkelverwerking genoemd. Eenmaal verwerkt, volgt er een reactie. Hierin herken je vier stappen.

1. De prikkel wordt geregistreerd
2. Het belang van de prikkel wordt bepaald
3. De prikkel wordt doorgegeven
4. Er volgt een reactie

Een voorbeeld:

Jannes zit in de klas. Hij ziet dat de telefoon van Sarah uit haar tas valt (1) en schrikt daarvan (2 en 3). Hij vliegt van zijn stoel, raapt de telefoon op en geeft 'm aan Sarah (4).

Wat nemen we waar?

We nemen informatie waar uit de omgeving maar ook uit ons eigen lichaam. Daarbij speelt informatie vanuit onze motoriek ook een belangrijke rol. Het sensorische en motorische systeem vormen een geïntegreerd geheel. Om iets van de grond te kunnen pakken, moet je kunnen bukken, de juiste diepte kunnen inschatten en de juiste grijpkracht kunnen bepalen. Perceptie en geheugen zijn ook nauw verbonden. Voor het herkennen van prikkels heb je namelijk je geheugenfuncties nodig. Dat wat we aan kennis hebben opgedaan, beïnvloedt onze waarneming. Zo doen we ook voorspellingen van wat er gebeurt. Zo weet je bijvoorbeeld dat na het hoger zetten van de thermostaat, de ketel aan het werk gaat en meer geluid maakt. We maken gebruik van associaties. Denk bijvoorbeeld aan het geluid van vuurwerk: voor de één is de associatie 'feest', voor een ander 'oorlog'. Motoriek en geheugen spelen dus een belangrijke rol voor de ontwikkeling van de perceptie.

8 zintuigen:

Er zijn verschillende zintuigen die ons 'van informatie voorzien'. Waar we vroeger uitgingen van 5 zintuigen, leert de wetenschap ons dat er meerdere zintuigen zijn:

- Horen
- Zien
- Ruiken
- Proeven
- Voelen
- Evenwicht
- Proprioceptie
- Interoceptie